

LIETUVOS RESPUBLIKOS, ESTIJOS RESPUBLIKOS IR LATVIJOS RESPUBLIKOS

SUTARTIS DĖL TEISINĖS PAGALBOS IR TEISINIŲ SANTYKIŲ

Lietuvos Respublika, Estijos Respublika ir Latvijos Respublika, atsižvelgdamos į istorinį bendrumą ir draugiškus santykius ir teikdamos svarbią reikšmę bendradarbiavimo plėtojimui teisinės pagalbos ir teisinių santykių srityje, s u s i t a r ė:

P i r m o j i d a l i s

BENDRIEJI NUOSTATAI

1 straipsnis Teisinė gynyba

1. Vienos Susitariančiosios Šalies piliečiai kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje savo asmeninių ir turtinių teisių atžvilgiu naudojami tokia pat teisine gynyba kaip ir tos Susitariančiosios Šalies piliečiai.

Tai taikytina ir juridiniams asmenims, kurie įsteigti pagal vienos iš Susitariančiųjų Šalių įstatymus.

2. Vienos Susitariančiosios Šalies piliečiai turi teisę laisvai ir nekliudomai kreiptis į kitos Susitariančiosios Šalies teismus, prokuratūrą, notarines kontorą (toliau – teisingumo įstaigos), Vidaus reikalų ministerijos įstaigas bei kitas įstaigas, kurioms pagal kompetenciją priklauso civilinės, šeimos ir baudžiamosios bylos, gali dalyvauti nagrinėjant šias bylas, teikti prašymus, paduoti ieškinius ir atlikti kitus procesinius veiksmus tokiomis pat sąlygomis kaip ir savi piliečiai.

2 straipsnis Teisinė pagalba

1. Susitariančiųjų Šalių teisingumo įstaigos teikia viena kitai teisinę pagalbą civilinėse, šeimos ir baudžiamosiose bylose, vadovaudamosi šios Sutarties nuostatais.

2. Teisingumo įstaigos teikia teisinę pagalbą ir kitoms įstaigoms, kurioms pagal kompetenciją priklauso bylos, nurodytos 1 punkte.

3. Kitos įstaigos, kurioms pagal kompetenciją priklauso bylos, nurodytos 1 punkte, prašymus dėl teisinės pagalbos siunčia per teisingumo įstaigas.

3 straipsnis Teisinės pagalbos apimtis

Teisinė pagalba apima Susitariančiosios Šalies, kuriai pateikiamas prašymas, įstatymuose numatytų procesinių veiksmų atlikimą, kaip antai: šalių, kaltinamųjų, teisiųjų, liudytojų, ekspertų apklausą, ekspertizę, apžiūros atlikimą, daiktinių įrodymų perdavimą, baudžiamojo persekiojimo pradėjimą ir nusikaltimus padariusių asmenų išdavimą, teismo sprendimų civilinėse bylose pripažinimą ir vykdymą, dokumentų įteikimą ir persiuntimą, pateikimą kitos Šalies prašymu duomenų apie kaltinamųjų teistumą, jų baudžiamojo persekiojimo vykdymą, paieškos paskelbimą baudžiamajame procese ir apie pripažinimą chroniškais alkoholikais, narkomanais arba chroniškais psichiniais ligoniais.

4 straipsnis

Susižinojimo tvarka

Teikdamos teisinę pagalbą, Susitariančiųjų Šalių įstaigos tarpusavyje susižino per Lietuvos, Estijos ir Latvijos teisingumo ministerijas, prokuratūrų centrines įstaigas ir vidaus reikalų ministerijas.

5 straipsnis Vartojama kalba

1. Prašymas arba pavedimas suteikti teisinę pagalbą ir pridedami prie jo dokumentai surašomi prašymą arba pavedimą pateikiančios įstaigos valstybine kalba. Šis prašymas arba pavedimas patvirtinamas jį pateikiančios įstaigos herbiniu antspaudu ir jos vadovo (kompetentingo asmens) parašu.

2. Prie prašymo arba pavedimo suteikti teisinę pagalbą ir pridedamų prie jo dokumentų turi būti pridėtas vertimas į prašymo arba pavedimo vykdytojo valstybinę kalbą arba į tarpusavyje suderintą kalbą. Vertimą tvirtina oficialus vertėjas ar notaras arba prašymą ar pavedimą pateikiančios įstaigos pareigūnas, uždedant kompetentingos įstaigos herbinį antspaudą, arba prašymą ar pavedimą pateikiančios Susitariančiosios Šalies diplomatinė atstovybė ar konsulinė įstaiga.

3. Vykdam prašymą arba pavedimą suteikti teisinę pagalbą, dokumentai surašomi vykdytojo valstybine kalba ir išsiunčiami kartu su vertimu į prašymą pateikusios įstaigos valstybinę kalbą arba į tarpusavyje suderintą kalbą. Vertimą tvirtina oficialus vertėjas ar notaras arba įstaigos, kuriai pateikiamas prašymas ar pavedimas, pareigūnas, uždedant kompetentingos įstaigos herbinį antspaudą, arba Susitariančiosios Šalies, kuriai pateikiamas prašymas ar pavedimas, diplomatinė atstovybė ar konsulinė įstaiga.

6 straipsnis Dokumentų įforminimas

Dokumentai, kuriuos teisingumo ir kitos įstaigos siunčia dėl teisinės pagalbos, turi būti patvirtinti herbiniu antspaudu.

7 straipsnis Prašymo arba pavedimo suteikti teisinę pagalbą forma

Prašyme arba pavedime suteikti teisinę pagalbą turi būti nurodyta:

- 1) prašymą arba pavedimą pateikiančios įstaigos pavadinimas;
- 2) įstaigos, kuriai pateikiamas prašymas arba pavedimas, pavadinimas;
- 3) bylos, kurioje prašoma suteikti teisinę pagalbą, pavadinimas;
- 4) asmenų, dėl kurių pateikiamas prašymas arba pavedimas, vardai ir pavardės, jų pilietybė, užsiėmimas, nuolatinė gyvenamoji vieta arba buveinė;
- 5) jų įgaliotų atstovų pavardės ir adresai;
- 6) pavedimo turinys, o baudžiamosiose bylose taip pat padaryto nusikaltimo faktinių aplinkybių aprašymas ir jo juridinė kvalifikacija.

8 straipsnis Vykdomo tvarka

1. Vykdydama prašymą arba pavedimą suteikti teisinę pagalbą, teisingumo įstaiga, kuriai jis adresuotas, vadovaujasi savo valstybės įstatymais. Tačiau prašymą arba pavedimą pateikusios

įstaigos prašoma, ji gali taikyti prašymą arba pavedimą pateikusios Susitariančiosios Šalies procesines normas, jeigu šios normos neprieštarauja jos įstatymams.

2. Jei teisingumo įstaiga, kuriai adresuotas prašymas arba pavedimas, nekompetentinga jį įvykdyti, ji persiunčia prašymą arba pavedimą kompetentingai teisingumo įstaigai ir praneša apie tai pateikusiai prašymą arba pavedimą įstaigai.

3. Jeigu teisingumo įstaiga, kuriai adresuotas prašymas arba pavedimas, gauna atitinkamą prašymą, ji praneša prašymą arba pavedimą pateikusiai įstaigai apie prašymo arba pavedimo vykdymo vietą ir laiką.

4. Įvykdžiusi prašymą arba pavedimą, teisingumo įstaiga, kuriai jis adresuotas, išsiunčia dokumentus prašymą arba pavedimą pateikusiai įstaigai; tuo atveju, jei teisinė pagalba negalėjo būti suteikta, prašymas arba pavedimas grąžinamas ir nurodomos aplinkybės, kliudančios jį vykdyti.

9 straipsnis

Dokumentų įteikimo tvarka

1. Įstaiga, kuriai pateikiamas prašymas, įteikia dokumentus pagal jos valstybėje galiojančias taisykles, jeigu įteikiamieji dokumentai surašyti jos kalba arba prie jų pridėtas patvirtintas vertimas. Tuo atveju, kai dokumentai surašyti ne Susitariančiosios Šalies, kuriai pateikiamas prašymas, kalba arba prie jų nepridėtas vertimas, jie įteikiami gavėjui, jei jis sutinka juos priimti.

2. Prašyme įteikti dokumentą turi būti nurodytas tikslus gavėjo adresas ir įteikiamo dokumento pavadinimas. Jeigu prašyme įteikti dokumentą nurodytas adresas paaiškėjo esąs nevisas ar netikslus, įstaiga, kuriai pateikiamas prašymas, vadovaudamasi savo įstatymais, imasi priemonių tiksliai adresui nustatyti.

10 straipsnis

Dokumentų įteikimo patvirtinimas

Dokumentų įteikimo patvirtinimas įforminamas pagal taisykles, galiojančias Susitariančiosios Šalies, kuriai pateikiamas prašymas, teritorijoje. Patvirtinime turi būti nurodytas įteikimo laikas ir vieta, taip pat asmuo, kuriam įteiktas dokumentas.

11 straipsnis

Dokumentų įteikimas ir piliečių apklausa per diplomatinės atstovybes ar konsulines įstaigas

Susitariančiosios Šalys turi teisę įteikti dokumentus bei apklausti savus piliečius per savo diplomatinės atstovybes ar konsulines įstaigas. Tokiu atveju priverstinio pobūdžio priemonės negali būti taikomos.

12 straipsnis

Asmenų, kviečiamų dalyvauti baudžiamųjų ir civilinių bylų nagrinėjimo procese, iškvietimas į užsienį

1. Jeigu atliekant parengtinį tyrimą arba teisme nagrinėjant bylą, vienos Susitariančiosios Šalies teritorijoje atsiranda būtinybė iškviesti asmenį, esantį kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, reikia kreiptis į šios Šalies atitinkamą įstaigą, pavedant jai įteikti šaukimą.

2. Šaukime negali būti numatyta sankcija už kviečiamojo asmens neatvykimą.

3. Asmeniui nepriklausomai nuo jo pilietybės, atvykusiam pagal iškvietimą į kitos Susitariančiosios Šalies atitinkamą įstaigą savo noru, negali būti šios Šalies teritorijoje taikoma baudžiamoji arba administracinė atsakomybė, jis negali būti suimtas arba nubaustas už kokią nors veiką, padarytą iki perkertant valstybinę sieną. Tokiems asmenims taip pat negali būti taikoma

baudžiamoji arba administracinė atsakomybė, jie negali būti suimti ar nubausti, vadovaujantis jų išvadomis ir parodymais, kuriuos jie davė kaip ekspertai, arba dėl veikos, kuri yra nagrinėjimo dalykas.

4. Šia privilegija nesinaudoja asmuo, jeigu jis per 10 dienų po to, kai jam buvo pranešta, kad jo buvimas nėra būtinas, neišvyks iš prašymą pateikusių Susitariančiosios Šalies teritorijos. Į šį terminą neįskaitomas laikas, per kurį jis negalėjo išvykti iš prašymą pateikusių Susitariančiosios Šalies teritorijos dėl nepriklausančių nuo jo aplinkybių.

5. Nukentėjusieji, liudytojai ir ekspertai, atvykę į kitos Susitariančiosios Šalies teritoriją, turi teisę gauti iš juos išskvietusios įstaigos kelionės ir gyvenimo užsienyje išlaidų, taip pat dėl atitraukimo nuo darbo negauto darbo užmokesčio atlyginimą; be to, ekspertai turi teisę gauti atlyginimą už atliktą ekspertizę. Šaukime turi būti nurodyta, kokias išmokų rūšis turi teisę gauti išskviestieji asmenys. Jiems prašant, Susitariančioji Šalis, išsiuntusi šaukimą, išmoka avansą šioms išlaidoms atlyginti.

13 straipsnis

Dokumentų galiojimas

1. Dokumentai, kuriuos vienos Susitariančiosios Šalies teritorijoje surašė arba paliudijo pagal savo kompetenciją nustatyta tvarka, patvirtinant herbiniu antspaudu, teismas ar oficialus asmuo (notaras, nuolatinis vertėjas, ekspertas ir pan.), kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje priimami be jokio kito patvirtinimo.

2. Dokumentai, kurie vienos Susitariančiosios Šalies teritorijoje laikomi oficialiais, turi ir kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje oficialių dokumentų įrodomąją galią.

14 straipsnis

Išlaidos, teikiant teisinę pagalbą

1. Susitariančioji Šalis, kuriai adresuotas prašymas arba pavedimas, nereikalaus, kad būtų atlygintos išlaidos, teikiant teisinę pagalbą. Visos išlaidos, atsiradusios teikiant teisinę pagalbą Susitariančiųjų Šalių teritorijoje, tenka joms pačioms.

2. Teisingumo įstaiga, kuriai adresuotas prašymas arba pavedimas, praneš jį siunčiančiai įstaigai apie išlaidų dydį. Jeigu įstaiga, siunčianti prašymą arba pavedimą, išieškos šias išlaidas iš asmens, privalančio jas atlyginti, išieškotos sumos atitenka jas išieškojusiai Susitariančiajai Šaliai.

15 straipsnis

Informacijos teikimas

Lietuvos, Estijos ir Latvijos teisingumo ministerijos ir prokuratūrų centrinės įstaigos teikia viena kitai, jeigu to prašoma, informaciją apie jų valstybėse galiojančius ar galiojusius įstatymus ir jų taikymą teisingumo įstaigose.

16 straipsnis

Nemokama teisinė gynyba

Vienos Susitariančiosios Šalies piliečiams kitos Susitariančiosios Šalies teismuose ir kitose įstaigose teikiama nemokama juridinė pagalba bei užtikrinamas nemokamas teismo procesas tokiais pat pagrindais ir tokiomis pat lengvatomis kaip ir savo piliečiams.

17 straipsnis

Dokumentų persiuntimas

1. Susitariančiosios Šalys įsipareigoja viena kitai jų prašymu diplomatine tvarka be vertimo ir nemokamai persiųsti civilinės būklės aktų registravimo liudijimus ir kitus dokumentus (apie išsilavinimą, darbą ir t. t.) apie kitos Susitariančiosios Šalies piliečių asmenines teises ir turtinius interesus.

2. Susitariančiosios Šalys tais atvejais, kai jų piliečiai ar asmenys, nuolat gyvenantys jų teritorijoje, prašo leidimo apsigyventi kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, šiai Šaliai prašant, įsipareigoja pateikti duomenis apie šių asmenų teistumą, baudžiamojo proceso jų atžvilgiu vykdymą ir apie pripažinimą chroniškais alkoholikais, narkomanais arba chroniškais psichiniais ligoniais.

A n t r o j i d a l i s

SPECIALIEJI NUOSTATAI

I S K Y R I U S

Teisinė pagalba ir teisiniai santykiai civilinėse ir šeimos bylose

18 straipsnis

Atleidimas nuo teismo išlaidų

Vienos Susitariančiosios Šalies piliečiai kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje atleidžiami nuo teismo išlaidų tais pačiais pagrindais ir tokia pat apimtimi kaip ir šios valstybės piliečiai.

19 straipsnis

Dokumentų apie asmeninę, šeimos ir turtinę padėtį išdavimas

1. Dokumentą apie asmeninę, šeimos ir turtinę padėtį atleidimui nuo teismo išlaidų išduoda Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje yra pareiškėjo gyvenamoji vieta arba buveinė, kompetentinga įstaiga.

2. Jeigu pareiškėjas neturi gyvenamosios vietos ar buveinės Susitariančiųjų Šalių teritorijoje, pakanka dokumento, kurį išdavė arba patvirtino jo valstybės diplomatinė atstovybė ar konsulinė įstaiga.

3. Teismas, nagrinėdamas prašymą atleisti nuo teismo išlaidų, gali pareikalauti papildomų paaiškinimų iš įstaigos, išdavusios dokumentą.

20 straipsnis

Teismų kompetencija

1. Kiekvienos Susitariančiosios Šalies teismai kompetentingi nagrinėti civilines ir šeimos bylas, jeigu atsakovas turi jos teritorijoje gyvenamąją vietą ir jei ši Sutartis nenumato kitaip. Jie kompetentingi nagrinėti ieškinius, pareikštus juridiniams asmenims, jeigu šios Šalies teritorijoje yra juridinio asmens valdymo įstaiga, atstovybė arba filialas.

2. Susitariančiųjų Šalių teismai nagrinėja bylas ir kitais atvejais, esant raštiškam šalių susitarimui. Kai yra toks susitarimas, teismas pagal atsakovo pareiškimą nutraukia bylos nagrinėjimą, jeigu šis pareiškimas gautas iki pateikiant atsikirtimus dėl ieškinio esmės. Šalys savo susitarimu negali pakeisti išimtinės teismų kompetencijos.

3. Jeigu abiejų Susitariančiųjų Šalių teismuose, kompetinguose pagal šią Sutartį, iškelta byla tarp tų pačių šalių dėl to paties dalyko ir tuo pačiu pagrindu, teismas, iškėlęs bylą vėliau, ją nutraukia.

21 straipsnis

Teisnumas ir veiksnumas

1. Fizinio asmens veiksnumą nustato tos Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis yra šis asmuo, įstatymai.
2. Juridinio asmens teisnumą nustato tos Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje jis įsteigtas, įstatymai.

22 straipsnis

Veiksnumo apribojimas arba pripažinimas neveiksniu

1. Apribojant asmens veiksnumą arba pripažįstant jį neveiksniu yra kompetentingos įstaigos ir taikomi įstatymai tos Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis yra šis asmuo.
2. Jei vienos Susitariančiosios Šalies įstaiga nustato, kad yra pagrindas apriboti veiksnumą arba pripažinti neveiksniu kitos Susitariančiosios Šalies pilietį, kurio gyvenamoji vieta ar buveinė yra šios Susitariančiosios Šalies teritorijoje, ji praneša apie tai kitos Susitariančiosios Šalies atitinkamai įstaigai. Jeigu įstaiga, kuriai pranešta, pareiškia, kad ji suteikia teisę atlikti tolesnius veiksmus įstaigai Šalies, kurios teritorijoje yra šio asmens gyvenamoji vieta ar buveinė, arba per tris mėnesius neatsako, tai įstaiga Šalies, kurios teritorijoje yra asmens gyvenamoji vieta ar buveinė, gali nagrinėti bylą dėl jo veiksnumo apribojimo arba pripažinimo neveiksniu, vadovaudamasi savo valstybės įstatymais, kai veiksnumo apribojimo arba pripažinimo neveiksniu priežastis taip pat numatyta ir tos Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis jis yra, įstatymais. Sprendimas dėl veiksnumo apribojimo arba pripažinimo neveiksniu turi būti išsiųstas kitos Susitariančiosios Šalies atitinkamai įstaigai.
3. Šio straipsnio 1 ir 2 punktai taikomi ir panaikinant sprendimą apriboti veiksnumą arba pripažinti neveiksniu.

23 straipsnis

Neatidėliotinais atvejais pripažintino ribotai veiksnium arba neveiksniu ir esančio kitos Susitariančiosios Šalies piliečiu asmens gyvenamosios vietos arba buveinės įstaiga gali pati atlikti veiksmus, būtinus apginti asmenį ar jo turtą. Potvarkiai dėl šių veiksmų išsiunčiami atitinkamai Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis jis yra, įstaigai. Šie potvarkiai turi būti panaikinti, jei šios Susitariančiosios Šalies įstaiga nutars kitaip.

24 straipsnis

Pripažinimas nežinia kur esančiu, paskelbimas mirusiu ir mirties fakto nustatymas

1. Nagrinėti bylas dėl pripažinimo nežinia kur esančiu ir paskelbimo mirusiu arba dėl mirties fakto nustatymo kompetentingos įstaigos tos Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis asmuo buvo tuo metu, kai jis paskutinėmis žiniomis buvo gyvas.
2. Vienos Susitariančiosios Šalies įstaigos gali pripažinti kitos Susitariančiosios Šalies pilietį nežinia kur esančiu arba mirusiu, taip pat nustatyti jo mirties faktą, prašant jos teritorijoje gyvenantiems asmenims, jeigu jų teisės ir interesai yra pagrįsti šios Susitariančiosios Šalies įstatymais.
- Prieš pripažįstant nežinia kur esančiu ar paskelbiant mirusiu, kompetentingos įstaigos praneša apie tai kitos Susitariančiosios Šalies atitinkamoms įstaigoms.
3. Šio straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais atvejais Susitariančiųjų Šalių įstaigos taiko savo valstybės įstatymus.

25 straipsnis **Santuokos sudarymas**

1. Santuokos sudarymo sąlygas kiekvienam susituokiančiam asmeniui nustato Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis jis yra, įstatymai. Be to, neturi būti kliūčių santuokai sudaryti, numatytų tos Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje santuoka sudaroma, įstatymuose.

2. Santuokos sudarymo formą nustato tos Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje ji sudaroma, įstatymai.

26 straipsnis **Sutuoktinių asmeniniai ir turtiniai teisiniai santykiai**

1. Sutuoktinių asmeninius ir turtinius teisinius santykius reguliuoja Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje jie turi bendrą gyvenamąją vietą, įstatymai.

2. Jei vienas iš sutuoktinių gyvena vienos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, o antrasis – kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, be to, abu sutuoktiniai turi tą pačią pilietybę, jų asmeninius ir turtinius teisinius santykius reguliuoja Susitariančiosios Šalies, kurios piliečiai jie yra, įstatymai.

3. Jei vienas iš sutuoktinių yra vienos Susitariančiosios Šalies, o antrasis – kitos Susitariančiosios Šalies pilietis, ir vienas iš jų gyvena vienos, o antrasis – kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, jų asmeninius ir turtinius teisinius santykius reguliuoja Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje buvo jų paskutinė bendra gyvenamoji vieta, įstatymai.

4. Jeigu nurodyti šio straipsnio 3 punkte asmenys neturėjo bendros gyvenamosios vietos Susitariančiųjų Šalių teritorijose, taikomi Susitariančiosios Šalies, kurios įstaiga nagrinėja bylą, įstatymai.

5. Šio straipsnio taisyklės netaikomos sutuoktinių turtiniams santykiams dėl nekilnojamojo turto.

27 straipsnis **Santuokos nutraukimas ir santuokos pripažinimas negaliojančia**

1. Nagrinėjant santuokos nutraukimo bylas yra kompetentingos įstaigos ir taikomi įstatymai tos Susitariančiosios Šalies, kurios piliečiais sutuoktiniai buvo paduodant pareiškimą. Jeigu sutuoktinių gyvenamoji vieta yra kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, tai kompetentingos ir šios Susitariančiosios Šalies įstaigos.

2. Jeigu paduodant pareiškimą nutraukti santuoką vienas iš sutuoktinių yra vienos Susitariančiosios Šalies, o antrasis – kitos Susitariančiosios Šalies pilietis, ir vienas iš jų gyvena vienos Šalies, o antrasis – kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, kompetentingos abiejų Susitariančiųjų Šalių įstaigos. Šiuo atveju jos taiko savo valstybės įstatymus.

3. Bylose dėl santuokos pripažinimo negaliojančia taikomi tos Susitariančiosios Šalies įstatymai, kurie pagal 25 straipsnį buvo taikyti sudarant santuoką. Šiuo atveju teismų kompetencija nustatoma atitinkamai vadovaujantis šio straipsnio 1 ir 2 punktais.

28 straipsnis **Tėvų ir vaikų tarpusavio santykiai**

Tėvystės nustatymo, įrašo tėvais nugincijimo, vaiko kilmės iš šios santuokos nustatymo bylos sprendžiamos vadovaujantis Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis vaikas yra pagal gimimą, įstatymais.

29 straipsnis

1. Teisinius santykius tarp tėvų ir vaikų reguliuoja tos Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje jie turi bendrą gyvenamąją vietą, įstatymai.

2. Jeigu kurio nors iš tėvų ir vaikų gyvenamoji vieta yra kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, jų teisinius santykius reguliuoja Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis yra vaikas, įstatymai.

30 straipsnis

Teisinius santykius tarp vaiko ir jo motinos bei tėvo, nesančių tarpusavyje santuokoje, reguliuoja Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis yra vaikas, įstatymai.

31 straipsnis

Priimti sprendimus bylose dėl teisinių santykių, nurodytų 28–30 straipsniuose, kompetentingi Susitariančiosios Šalies, kurios įstatymai tokiais atvejais taikytini, teismai.

Jeigu ieškovas ir atsakovas gyvena vienos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, kompetentingi taip pat teismai ir šios Susitariančiosios Šalies, laikantis 28 ir 30 straipsnių nuostatų.

Įvaikinimas

32 straipsnis

1. Įvaikinant taikomi įstatymai tos Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje įtėvis turi nuolatinę gyvenamąją vietą arba kurios pilietis jis yra.

2. Jeigu įvaikina sutuoktiniai, kurių vienas yra vienos, o antrasis – kitos Susitariančiosios Šalies pilietis, tai įvaikinimas turi atitikti įstatymų, galiojančių abiejų Susitariančiųjų Šalių teritorijoje, reikalavimus.

3. Jeigu vaikas yra vienos, o įtėvis – kitos Susitariančiosios Šalies pilietis, įvaikinimo ar jo panaikinimo atveju reikalingas vaiko sutikimas, jei to reikalauja Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis jis yra, įstatymai, jo įstatyminio atstovo ir šios Susitariančiosios Šalies kompetentingos įstaigos sutikimas.

33 straipsnis

1. Priimti sprendimą įvaikinti yra kompetentinga Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje įtėvis turi nuolatinę gyvenamąją vietą arba kurios pilietis jis yra, įstaiga.

2. 32 straipsnio 2 punkte numatyto atveju kompetentinga yra Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje sutuoktiniai turi arba turėjo paskutinę bendrą gyvenamąją vietą ar buveinę, įstaiga.

Globa ir rūpyba

34 straipsnis

1. Susitariančiųjų Šalių piliečių globos ir rūpybos bylose yra kompetentinga globos ir rūpybos įstaiga Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis yra globotinas ar rūpintinas asmuo, jeigu ši Sutartis nenumato kitaip. Šiuo atveju taikytini šios Susitariančiosios Šalies įstatymai.

2. Teisinius santykius tarp globėjo ir globotinio arba rūpintojo ir rūpintinio reguliuoja Susitariančiosios Šalies, kurios globos ir rūpybos įstaiga paskyrė globėją ar rūpintoją, įstatymai.

35 straipsnis

1. Jeigu būtini globos arba rūpybos veiksmai globotinio arba rūpintinio interesais, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta, buveinė arba turtas yra kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, šios Susitariančiosios Šalies globos ir rūpybos įstaiga nedelsdama privalo apie tai pranešti kompetentingai pagal 34 straipsnio 1 punktą Susitariančiosios Šalies globos ir rūpybos įstaigai.

2. Neatidėliotinais atvejais Susitariančiosios Šalies globos ir rūpybos įstaiga gali pati atlikti reikalingus veiksmus, tačiau apie tai ji turi nedelsdama pranešti kompetentingai pagal 34 straipsnio 1 punktą globos ir rūpybos įstaigai. Atlikti veiksmai galioja, kol ši įstaiga nepriims kitokio sprendimo.

36 straipsnis

1. Pagal šios Sutarties 34 straipsnio 1 punktą kompetentinga globos ir rūpybos įstaiga gali perduoti globą arba rūpybą kitos Susitariančiosios Šalies atitinkamoms įstaigoms, jeigu globotinis arba rūpintinis turi šioje valstybėje gyvenamąją vietą, buveinę arba turtą. Globos ar rūpybos perdavimas galimas tik tada, kai įstaiga, kuriai pateiktas prašymas, sutiks perimti globą arba rūpybą ir apie tai praneš prašymą pateikusiai įstaigai.

2. Įstaiga, perėmusi pagal šio straipsnio 1 punktą globą arba rūpybą, vykdo ją, vadovaudamasi savo valstybės įstatymais. Tačiau ši įstaiga neturi teisės priimti sprendimų dėl globotinio arba rūpintinio asmeninės teisinės padėties, bet gali duoti leidimą susituokti, kai to reikalauja Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis jis yra, įstatymai.

Turtiniai teisiniai santykiai

37 straipsnis

Nuosavybės teisė

1. Nuosavybės teisę į nekilnojamąjį turtą reguliuoja Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje yra šis turtas, įstatymai.

2. Nuosavybės teisę į transporto priemones, kurios registruotinos valstybiniuose rejestruose, reguliuoja Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje yra transporto priemonę įregistravusi įstaiga, įstatymai.

3. Nuosavybės teisės ir kitokios daiktinės teisės į turtą atsiradimas ir pasibaigimas nustatomas pagal įstatymus Šalies, kurios teritorijoje turtas buvo tuo momentu, kai įvyko veiksmas arba kitokia aplinkybė, tapusi tokios teisės atsiradimo ar pasibaigimo pagrindu. Nuosavybės teisės ar kitokios daiktinės teisės į turtą, kuris yra sandorio dalykas, atsiradimas ir pasibaigimas nustatomas pagal sandorio sudarymo vietos įstatymus, jeigu šalys nesusitarė kitaip.

38 straipsnis

Sandorio forma

1. Sandorio formą nustato sandorio sudarymo vietos įstatymai.

2. Sandorio dėl nekilnojamojo turto ir teisių į jį formą nustato Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje tas turtas yra, įstatymai.

39 straipsnis

Žalos atlyginimas

1. Prievolės atlyginti žalą nustatomos pagal Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje įvyko veiksmas arba kitokia aplinkybė, tapusi pagrindu reikalauti atlyginti žalą, įstatymus, išskyrus prievolės, kylančias iš sutarčių ir kitų teisėtų veiksmų.

2. Jeigu padariusis žalą ir nukentėjusysis yra vienos Susitariančiosios Šalies piliečiai, taikomi Susitariančiosios Šalies, kurios teisme gautas pareiškimas, įstatymai.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 punktuose nurodytose bylose priimti sprendimus kompetentingas teismas tos Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje įvyko veiksmas arba kitokia aplinkybė, tapusi pagrindu reikalauti atlyginti žalą. Nukentėjusysis taip pat gali pareikšti ieškinį teisme tos Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje atsakovas turi gyvenamąją vietą.

Paveldėjimas

40 straipsnis

Lygiateisiškumo principas

Vienos Susitariančiosios Šalies piliečiai yra lygiateisiai su kitos Susitariančiosios Šalies piliečiais, gyvenančiais jos teritorijoje, gebėjimu sudaryti arba panaikinti testamentą turtui, esančiam kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, arba įgyvendintinoms ten teisėms, taip pat gebėjimu įgyti paveldimą turtą arba paveldimas teises. Turtą arba teises jie įgyja tokiomis pat sąlygomis, kokios nustatytos saviems Susitariančiosios Šalies piliečiams, gyvenantiems jos teritorijoje.

41 straipsnis

Paveldėjimo teisė

1. Kilnojamojo turto paveldėjimo teisę reguliuoja Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje palikėjas turėjo paskutinę nuolatinę gyvenamąją vietą, įstatymai.

2. Nekilnojamojo turto paveldėjimo teisę reguliuoja Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje yra turtas, įstatymai.

42 straipsnis

Turto perėjimas valstybei

Jeigu pagal Susitariančiųjų Šalių įstatymus paveldėtinas turtas (valstybės paveldimas pagal įstatymą) pereina valstybės nuosavybėn, tai kilnojamas turtas perduodamas valstybei, kurios pilietis jo mirties momentu buvo palikėjas, o nekilnojamas turtas pereina nuosavybėn tos valstybės, kurios teritorijoje jis yra.

43 straipsnis

Testamento forma

Testamento formą nustato Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis buvo palikėjas sudarant testamentą, įstatymai. Tačiau pakanka, kad buvo laikytasi Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje buvo sudarytas testamentas, įstatymų. Ši nuostata taikytina ir panaikinant testamentą.

44 straipsnis

Kompetentingumas paveldėjimo bylose

1. Kilnojamojo turto paveldėjimo bylas, išskyrus šio straipsnio 2 punkte nurodytą atvejį, nagrinėja Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje palikėjas turėjo paskutinę nuolatinę gyvenamąją vietą, įstaigos.

2. Kai visas kilnojamas paveldėtinas turtas yra Susitariančiosios Šalies, kurioje palikėjas neturėjo paskutinės nuolatinės gyvenamosios vietos, teritorijoje, tai pagal pareiškimą įpėdinio arba nuo palikimo atsisakiusio asmens, jeigu su tuo sutinka visi įpėdiniai, paveldėjimo bylą nagrinėja šios Susitariančiosios Šalies įstaigos.

3. Nekilnojamojo turto paveldėjimo bylas nagrinėja Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje yra tas turtas, įstaigos.

4. Šio straipsnio nuostatai taip pat taikomi ginčams paveldėjimo bylose.

45 straipsnis

Palikimo apsauga

1. Vienos Susitariančiosios Šalies įstaigos atlieka savo įstatymais numatytus veiksmus apsaugoti jos teritorijoje esantį paveldėtiną turtą, paliktą kitos Susitariančiosios Šalies piliečio.

2. Įstaigos, kurios atsakingos už palikimo apsaugą po kitos Susitariančiosios Šalies piliečio mirties, privalo nedelsdamos pranešti tos Susitariančiosios Šalies konsulinėms įstaigoms apie palikėjo mirtį ir apie asmenis, pareiškčius savo teises į palikimą, jų buvimo vietą, esamą testamentą, turto dydį ir vertę, taip pat veiksmus palikimui apsaugoti.

3. Diplomatinei atstovybei arba konsulinei įstaigai reikalaujant, joms perduodamas paveldėtinas kilnojamas turtas ir mirusiojo dokumentai.

46 straipsnis

Vienos Susitariančiosios Šalies diplomatinė atstovybė arba konsulinė įstaiga turi teisę atstovauti šios Šalies piliečiams dėl paveldėjimo kitos Susitariančiosios Šalies įstaigose be atskiro įgaliojimo, jeigu tie piliečiai, jiems nesant arba dėl kitų svarbių priežasčių, negali laiku apginti savo teisių ir interesų ir nepaskyrė įgaliotinio.

47 straipsnis

Jeigu vienos Susitariančiosios Šalies pilietis mirė kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje kelionės metu, kur jis neturėjo nuolatinės gyvenamosios vietos, tai prie jo buvę daiktai pagal apyrašą perduodami Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis buvo mirusysis, diplomatinei atstovybei arba konsulinei įstaigai.

48 straipsnis

Palikimo perdavimas

1. Jeigu kilnojamas paveldėtinas turtas arba pinigų suma, gauta pardavus kilnojamąjį arba nekilnojamąjį paveldėtiną turtą, turi būti pasibaigus paveldėjimo bylai perduoti įpėdiniams, kurių gyvenamoji vieta arba buveinė yra kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, tai paveldėtinas turtas ar gauta pinigų suma perduodami šios Susitariančiosios Šalies diplomatinei atstovybei arba konsulinei įstaigai.

2. Perduoti paveldėtiną turtą diplomatinei atstovybei arba konsulinei įstaigai nusprendžia kompetentinga paveldėjimo bylose įstaiga.

3. Šis turtas gali būti perduotas įpėdiniams, jeigu:

1) yra apmokėti arba užtikrinti visi palikėjo kreditorių reikalavimai, pareikšti Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje yra paveldėtinas turtas, įstatymuose nustatytu terminu;

- 2) yra sumokėti arba užtikrinti visi mokesčiai, susiję su paveldėjimu;
- 3) kompetentingos įstaigos, jeigu tai būtina, leido išvežti paveldėtiną turtą.
4. Piniginės sumos persiunčiamos, vadovaujantis Susitariančiųjų Šalių teritorijose galiojančiais įstatymais.

SPRENDIMŲ PRIPAŽINIMAS IR VYKDYMAS

49 straipsnis

Sprendimų civilinėse ir šeimos bylose, taip pat baudžiamosiose bylose dėl žalos atlyginimo pripažinimas ir vykdymas

Susitariančiosios Šalys tarpusavyje pripažįsta ir vykdo įsiteisėjusius teisingumo įstaigų sprendimus civilinėse ir šeimos bylose, taip pat nuosprendžius dėl nusikaltimu padarytos žalos atlyginimo.

Susitariančiųjų Šalių teritorijoje be specialios teisenos pripažįstami pagal savo pobūdį nereikalaujantys vykdymo globos ir rūpybos, civilinės metrikacijos ir kitų įstaigų sprendimai civilinėse ir šeimos bylose.

50 straipsnis

Prašymų leisti vykdyti sprendimus nagrinėjimas

1. Nagrinėti prašymus leisti vykdyti sprendimus kompetentingi Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje turi būti vykdoma, teismai.

2. Prašymas leisti vykdyti sprendimą paduodamas teismui, priėmusiam sprendimą byloje pirmąją instanciją. Prašymas, paduotas teismui, priėmusiam sprendimą byloje pirmąją instanciją, persiunčiamas kompetentingam priimti sprendimą dėl prašymo teismui.

3. Prašymo rekvizitus nustato Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje turi būti vykdoma, įstatymai.

4. Prie prašymo pridedamas patvirtintas vertimas į Susitariančiosios Šalies, kuriai adresuotas prašymas, kalbą.

51 straipsnis

Prie prašymo leisti vykdyti sprendimą būtina pridėti:

1) teismo patvirtintą sprendimo nuorašą, oficialų dokumentą apie sprendimo įsiteisėjimą, jeigu tai nėra aišku iš paties sprendimo teksto, taip pat pažymą apie sprendimo vykdymą, jei jis buvo anksčiau vykdomas Susitariančiosios Šalies teritorijoje;

2) dokumentą, patvirtinantį, kad atsakovui, nedalyvavusiam procese, buvo laiku ir nustatyta forma bent vieną kartą įteiktas šaukimas į teismą;

3) šio straipsnio 1 ir 2 punktuose nurodytų dokumentų patvirtintus vertimus.

52 straipsnis

Jeigu išduodant leidimą vykdyti sprendimą teismui kyla neaiškumų, jis gali paprašyti paaiškinimų iš asmens, padavusio prašymą, taip pat apklausti skolininką dėl prašymo esmės ir, esant reikalui, paprašyti paaiškinimo iš sprendimą priėmusiojo teismo.

53 straipsnis

Sprendimų vykdymo tvarka

Sprendimų vykdymo tvarką reguliuoja Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje sprendimas vykdomas, įstatymai.

54 straipsnis

Teismų sprendimų vykdymo išlaidoms taikomi Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje sprendimas vykdomas, įstatymai.

55 straipsnis

Atsisakymas pripažinti ir vykdyti teismų sprendimus

Pripažinti teismo sprendimą arba leisti jį vykdyti gali būti atsisakyta:

- 1) jeigu padavęs prašymą asmuo arba atsakovas nedalyvavo procese dėl to, kad jam arba jo įgaliotiniui nebuvo laiku ir nustatyta forma įteiktas šaukimas į teismą;
- 2) jeigu dėl to paties teisinio ginčo tarp tų pačių šalių Susitariančiosios Šalies teritorijoje, kur sprendimas turi būti pripažintas ir vykdomas, jau anksčiau buvo priimtas ir yra įsiteisėjęs sprendimas arba jeigu tos Susitariančiosios Šalies įstaiga buvo anksčiau pradėjusi procesą šioje byloje;
- 3) jeigu pagal šią Sutartį, o šioje Sutartyje nenumatytais atvejais – pagal įstatymus Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje sprendimas turi būti pripažintas ir vykdomas, byla priklauso išimtinai jos įstaigų kompetencijai.

56 straipsnis

Šios Sutarties 49-55 straipsnių nuostatai dėl teismų sprendimų taikomi taip pat teismo patvirtintoms taikos sutartims.

57 straipsnis

Daiktų išvežimas ir piniginių sumų pervedimas

Šios Sutarties nuostatai dėl sprendimų vykdymo neturi įtakos Susitariančiųjų Šalių įstatymams dėl pinigų pervedimo ir dėl vykdymo procese įgytų daiktų išvežimo.

I I S K Y R I U S

TEISINĖ PAGALBA BAUDŽIAMOSIOSE BYLOSE

Baudžiamojo persekiojimo vykdymas

58 straipsnis

Pareiga pradėti arba perimti baudžiamąjį persekiojimą

1. Kiekviena Susitariančioji Šalis, prašant kitai Susitariančiajai Šaliai, pagal savo įstatymus pradeda arba perima savų piliečių, įtariamų padarius nusikaltimus kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, baudžiamąjį persekiojimą.
2. Pareiškimai dėl baudžiamojo persekiojimo, nukentėjusiųjų paduoti pagal vienos Susitariančiosios Šalies įstatymus nustatytais terminais kompetentingoms įstaigoms, galioja ir kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje.

59 straipsnis

Prašymas pradėti arba perimti baudžiamąjį persekiojimą

1. Prašymas pradėti arba perimti baudžiamąjį persekiojimą pateikiamas raštu ir jame nurodoma:

- 1) prašymą pateikiančios įstaigos pavadinimas;
- 2) aprašymas veikos, dėl kurios prašoma pradėti arba perimti baudžiamąjį persekiojimą;
- 3) kiek galima tikslesnis veikos padarymo laikas ir vieta;
- 4) prašymą pateikiančios Susitariančiosios Šalies įstatymo, kuriuo remiantis veika pripažįstama nusikaltimu, tekstas;
- 5) įtariamojo vardas ir pavardė, duomenys apie jo pilietybę, gyvenamąją vietą arba buveinę ir kiti duomenys apie jo asmenybę, taip pat, jeigu galima, šio asmens išorės aprašymas, fotografija ir pirštų atspaudai;
- 6) nukentėjusiojo skundas baudžiamojoje byloje, keliamoje tik dėl nukentėjusiojo skundo, ir pareiškimas atlyginti materialinę žalą, jeigu ji yra;
- 7) turimi duomenys apie padarytos materialinės žalos dydį.

Prašymą pateikianti Susitariančioji Šalis prideda prie jo parengtinio tyrimo dokumentus ir įrodymus. Perduodant daiktus, kurie yra nusikaltimo įrankiai arba įgyti nusikaltimu, vadovaujamasi 72 straipsnio 3 punktu.

2. Jeigu pateikiant prašymą pradėti arba perimti baudžiamąjį persekiojimą pagal 58 straipsnio 1 punktą asmuo yra suimtas prašymą pateikusios Susitariančiosios Šalies teritorijoje, jis atvežamas į kitos Susitariančiosios Šalies teritoriją. Suimtojo asmens etapavimą į kitos Šalies teritoriją sankcionuoja pareigūnas, prižiūrintis bylos tyrimą. Toks asmuo perduodamas, vadovaujantis šios Sutarties 70 straipsnio 1 punktu.

IŠDAVIMAS

60 straipsnis

Nusikaltimai, dėl kurių išduodama

1. Susitariančiosios Šalys įsipareigoja pagal prašymą išduoti viena kitai šioje Sutartyje numatytomis sąlygomis asmenis, esančius jų teritorijoje, kad jiems būtų taikoma baudžiamoji atsakomybė arba įvykdytas nuosprendis.

2. Asmenys išduodami už veikas, kurios pagal abiejų Susitariančiųjų Šalių įstatymus yra nusikaltimai ir už kuriuos numatyta bausmė – laisvės atėmimas daugiau kaip vieneriems metams arba kita griežtesnė bausmė. Nuosprendžio įvykdymui asmuo išduodamas, kai jis už tokius nusikaltimus nuteistas laisvės atėmimu daugiau kaip šešiams mėnesiams arba kita griežtesne bausme.

61 straipsnis

Atsisakymas išduoti

Neišduodama, jeigu:

- 1) asmuo, kurį prašoma išduoti, yra Susitariančiosios Šalies, kuriai pateikiamas prašymas, pilietis arba asmuo, kuriam šioje valstybėje suteikta prieglobsčio teisė;
- 2) baudžiamasis persekiojimas pagal Susitariančiųjų Šalių įstatymus pradedamas tik pagal nukentėjusiojo skundą;
- 3) prašymo gavimo momentu pagal Susitariančiosios Šalies, kuriai pateikiamas prašymas, įstatymus baudžiamasis persekiojimas negali būti pradėtas arba nuosprendis negali būti įvykdytas dėl senaties arba dėl kito teisėto pagrindo;

4) asmeniui, kurį prašoma išduoti, Susitariančiosios Šalies, kuriai pateikiamas prašymas, teritorijoje už tą patį nusikaltimą buvo priimti ir įsiteisėjo nuosprendis arba nutarimas nutraukti bylą.

Gali būti atsisakyta išduoti, jeigu nusikaltimas, dėl kurio prašoma išduoti, padarytas Susitariančiosios Šalies, kuriai pateikiamas prašymas, teritorijoje.

Atsisakius išduoti Šalis, kuriai pateiktas prašymas, praneša Šaliai, pateikusiai prašymą, atsisakymo pagrindus.

62 straipsnis

Išdavimo atidėjimas

Jeigu asmeniui, kurį prašoma išduoti, taikoma baudžiamoji atsakomybė arba jis atlieka bausmę už kitą nusikaltimą Susitariančiosios Šalies, kuriai pateikiamas prašymas, teritorijoje, išdavimas gali būti atidėtas iki baudžiamojo persekiojimo arba bausmės atlikimo pabaigos ar atleidimo nuo jos bet kuriuo teisėtu pagrindu.

63 straipsnis

Išdavimas tam tikram laikui

Jei dėl 62 straipsnyje numatyto išdavimo atidėjimo gali pasibaigti baudžiamojo persekiojimo senaties terminas arba tai labai apsunkintų nusikaltimo tyrimą, esant pagrįstam prašymui, asmuo gali būti išduotas tam tikram laikui su sąlyga, kad jis bus nedelsiant grąžintas atlikus byloje procesinius veiksmus, dėl kurių buvo išduotas, ir ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo išdavimo dienos.

64 straipsnis

Išdavimas prašant kelioms valstybėms

Jeigu prašymai išduoti vieną ir tą patį asmenį gauti iš kelių valstybių, Susitariančioji Šalis, kuriai pateikti prašymai, sprendžia, kuris iš tų prašymų turi būti patenkintas, atsižvelgdama į padarytų nusikaltimų sunkumą ir prašymų gavimo eiliškumą.

65 straipsnis

Išduoto asmens baudžiamojo persekiojimo ribos

1. Be Susitariančiosios Šalies, kuriai pateikiamas prašymas, sutikimo išduotam asmeniui negali būti taikoma baudžiamoji atsakomybė arba jis nubaustas už kitokį nusikaltimą negu tas, dėl kurio jis buvo išduotas.

2. Asmuo taip pat negali būti išduotas trečiajai valstybei be Susitariančiosios Šalies, kuriai pateikiamas prašymas, sutikimo.

3. Nereikia Susitariančiosios Šalies, kuriai pateiktas prašymas, sutikimo, jeigu išduotas asmuo, pasibaigus baudžiamajam persekiojimui, atlikus bausmę arba nuo jos atleidus bet kuriuo teisėtu pagrindu, per 10 dienų neišvyko iš prašymą pateikusių Susitariančiosios Šalies teritorijos arba savo noru grįžo į ją jau po to, kai buvo iš jos išvykęs. Į šį terminą neįskaitomas laikas, per kurį išduotas asmuo negalėjo išvykti iš prašymą pateikusių Susitariančiosios Šalies teritorijos dėl nepriklausančių nuo jo aplinkybių.

66 straipsnis

Prašymas išduoti

1. Prašymas išduoti turi būti pateikiamas raštu ir jame nurodoma:
 - 1) prašymą pateikiančios įstaigos pavadinimas;
 - 2) prašymą pateikiančios Susitariančiosios Šalies įstatymo, kuriuo remiantis veika pripažįstama nusikaltimu, tekstas;
 - 3) išduotino asmens vardas ir pavardė, duomenys apie jo pilietybę, gyvenamąją vietą arba buveinę ir kiti duomenys apie jo asmenybę, taip pat, jeigu galima, – jo išvaizdos aprašymas, fotografija ir pirštų atspaudai;
 - 4) padarytos materialinės žalos dydis.
 2. Prie prašymo išduoti baudžiamojo persekiojimo vykdymui turi būti pridėtas patvirtintas nutarimo suimti nuorašas su faktinių bylos aplinkybių aprašymu.
- Prie prašymo išduoti nuosprendžio vykdymui turi būti pridėti patvirtintas nuosprendžio nuorašas, pažyma apie nuosprendžio įsiteisėjimą ir baudžiamojo įstatymo, kuriuo remiantis asmuo nuteistas, tekstas. Jeigu nuteistasis jau atliko dalį bausmės, apie tai taip pat pranešama.

67 straipsnis

Išduotino asmens suėmimas

Gavusi prašymą išduoti, Susitariančioji Šalis, kuriai pateikiamas prašymas, nedelsdama atlieka veiksmus suimti išduotiną asmenį, išskyrus atvejus, kai pagal šią Sutartį jis neišduodamas.

68 straipsnis

Papildomi duomenys

1. Jeigu prašyme išduoti nėra reikalingų duomenų, nurodytų 66 straipsnyje, tai Susitariančioji Šalis, kuriai pateikiamas prašymas, gali pareikalauti jų papildomai. Kita Susitariančioji Šalis turi atsakyti į šį prašymą ne vėliau kaip per vieną mėnesį; šis terminas dėl svarbių priežasčių gali būti pratęstas 15 dienų.
2. Jeigu prašymą pateikusi Susitariančioji Šalis per nustatytą terminą nepateiks papildomų duomenų, Susitariančioji Šalis, kuriai pateiktas prašymas, gali paleisti asmenį, suimtą pagal šios Sutarties 67 straipsnį.

69 straipsnis

Sulaikymas iki prašymo išduoti gavimo

1. Neatidėliotinu atveju Susitariančioji Šalis, kuriai pateiktas prašymas, jį pateikusios Susitariančiosios Šalies prašoma, gali sulaikyti asmenį iki 66 straipsnyje nurodyto prašymo išduoti gavimo. Prašyme turi būti remiamasi nutarimu suimti arba įsiteisėjusiu nuosprendžiu, priimtais dėl to asmens, ir nurodoma, kad prašymas išduoti bus išsiųstas nedelsiant.
- Prašymas gali būti perduotas paštu, telegrafu arba bet kuriuo kitu būdu raštu.
2. Asmuo gali būti sulaikytas taip pat ir negavus šio straipsnio 1 punkte nurodyto prašymo, jeigu yra pakankamas pagrindas išvadai, kad jis kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje padarė nusikaltimą, dėl kurio gali būti išduotas.
 3. Apie sulaikymą pagal šio straipsnio 1 ar 2 punktus arba apie priežastis, dėl kurių 1 punkte nurodytas prašymas nebuvo patenkintas, nedelsiant pranešama kitai Susitariančiajai Šaliai.
 4. Asmuo, sulaikytas pagal šio straipsnio 1 ar 2 punktą, turi būti paleistas pasibaigus sulaikymo terminui, numatytam Susitariančiosios Šalies, kuriai pateikiamas prašymas, įstatymuose, jeigu per šį terminą nebus gautas prašymas išduoti.

70 straipsnis

Išdavimo vykdymas

1. Susitariančioji Šalis, kuriai pateikiamas prašymas, praneša Susitariančiajai Šaliai, iš kurios gautas prašymas, savo sprendimą dėl išdavimo, informuodama apie išdavimo vietą ir laiką.

2. Jeigu prašymą pateikianti Susitariančioji Šalis nepriima išduotino asmens per 15 dienų po nustatytos išdavimo datos, suimtas asmuo turi būti paleistas. Prašymą pateikiančiai Susitariančiajai Šaliai prašant, šis terminas gali būti pratęstas, bet ne daugiau kaip 15 dienų.

71 straipsnis **Pakartotinis išdavimas**

Jeigu išduotas asmuo išvengs baudžiamojo persekiojimo arba bausmės atlikimo ir grįš į teritoriją tos Susitariančiosios Šalies, kuriai pateiktas prašymas, tai prašymą pateikusiai Susitariančiajai Šaliai prašant, jis gali būti išduotas pakartotinai. Šiuo atveju prie prašymo nereikia pridėti 66 straipsnyje išvardintų dokumentų.

72 straipsnis **Daiktų perdavimas**

1. Susitariančioji Šalis, kuriai pateiktas prašymas išduoti, perduoda prašymą pateikusiai Susitariančiajai Šaliai daiktus, kurie yra nusikaltimo, dėl kurio išduodama pagal 60 straipsnį, įrankiai, taip pat daiktus, ant kurių yra nusikaltimo pėdsakų, arba įgytus nusikalstamu būdu. Šie daiktai perduodami pagal prašymą ir tuo atveju, kai asmuo negali būti išduotas dėl jo mirties ar dėl kitų priežasčių.

2. Susitariančioji Šalis, kuriai pateikiamas prašymas, gali tam tikram laikui sulaikyti šio straipsnio 1 punkte nurodytų daiktų perdavimą, jeigu jie būtini jai atliekant veiksmus kitoje baudžiamojoje byloje.

3. Trečiųjų asmenų teisės į daiktus, perduotus pateikusiai prašymą Susitariančiajai Šaliai, lieka galioti. Baigus bylą, šie daiktai turi būti grąžinti juos perdavusiai Susitariančiajai Šaliai.

73 straipsnis **Tranzitinis pervežimas**

1. Kiekviena Susitariančioji Šalis kitos Susitariančiosios Šalies prašymu leidžia pervežti per savo teritoriją asmenis, kuriuos kitai Susitariančiajai Šaliai išdavė trečioji valstybė. Susitariančiosios Šalys neprivalo leisti pervežti asmenų, kurių išduoti pagal šią Sutartį neleidžiama.

2. Prašymas leisti pervežti įforminamas ir siunčiamas ta pačia tvarka kaip ir prašymas išduoti.

3. Susitariančiųjų Šalių kompetentingos įstaigos kiekvienu atveju suderina tranzito būdą, maršrutą ir kitas sąlygas.

4. Tranzitinio pervežimo išlaidas atlygina prašymą pateikianti Susitariančioji Šalis.

74 straipsnis **Susitariančiųjų Šalių atstovų dalyvavimas teikiant teisinę pagalbą baudžiamosiose bylose**

Vienos Susitariančiosios Šalies atstovai, sutikus kitai Susitariančiajai Šaliai, gali dalyvauti šiai tenkinant prašymus suteikti teisinę pagalbą baudžiamosiose bylose.

75 straipsnis **Duomenys apie teistumą**

Susitariančiosios Šalys pagal prašymą teikia viena kitai duomenis apie teistumą asmenų, kuriuos anksčiau buvo nuteisę jų teismai, jeigu tiems asmenims taikoma baudžiamoji atsakomybė prašymą pateikiančios Susitariančiosios Šalies teritorijoje.

76 straipsnis

Duomenys apie baudžiamojo persekiojimo rezultatus

Susitariančiosios Šalys praneša viena kitai asmens, dėl kurio buvo prašyta pradėti ar perimti baudžiamąjį persekiojimą, taip pat išduoto asmens baudžiamojo persekiojimo rezultatus. Prašant išsiunčiamas įsiteisėjusio nuosprendžio ar kitokio galutinio sprendimo nuorašas.

77 straipsnis

Duomenys apie nuosprendžius

Susitariančiosios Šalys kasmet praneš viena kitai apie įsiteisėjusius nuosprendžius, kuriuos vienos Susitariančiosios Šalies teismai priėmė dėl kitos Susitariančiosios Šalies piliečių.

Trečioji dalis

BAIGIAMIEJI NUOSTATAI

78 straipsnis

Sutarties įsigaliojimas

Ši sutartis turi būti ratifikuota ir įsigalios praėjus 30 dienų po pasikeitimo ratifikaciniais raštais, kuris įvyks.

79 straipsnis

Sutarties galiojimo terminas

1. Sutartis galios neterminuotai. Kiekviena iš Susitariančiųjų Šalių bet kuriuo metu gali ją denonsuoti, raštu pranešdama apie tai kitoms Susitariančiosioms Šalims. Denonsavimas įsigalios po šešių mėnesių nuo tos dienos, kai kitos Susitariančiosios Šalys gaus pranešimus.

2. Ši Sutartis gali būti pakeista ar papildyta Susitariančiosioms Šalims tarpusavyje susitarus, vėliau ratifikuojant ir pasikeičiant ratifikaciniais raštais pagal šios Sutarties 78 straipsnį.

Sutartis sudaryta Taline 1992 m. lapkričio 11 d. trimis egzemplioriais, kiekvienas lietuvių, estų ir latvių kalbomis, visi tekstai turi vienodą galią.

Patvirtindami tai, visų Susitariančiųjų Šalių įgaliotieji asmenys pasirašė šią Sutartį ir patvirtino ją savo antspaudais.

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VARDU

ESTIJOS RESPUBLIKOS
VARDU

LATVIJOS RESPUBLIKOS
VARDU